

แหล่งเรียนรู้ : โรงเรียนพอเพียง (ทุนระดับกลุ่ม)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

แหล่งเรียนรู้โรงเรียนพอเพียง มีโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง นำโดย นางเทียมแข ลิหัวสระ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง เป็นเจ้าภาพหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการทำงาน คือ ผู้ปกครองนักเรียน, นักเรียนระดับอนุบาล ๑ – ๓, ครู และโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง

ตามที่กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นทุกแห่ง (Local Sufficiency School : LSS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงาน รวมถึงพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกรักในท้องถิ่นของตนเอง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบแนวทางสู่สถานศึกษาในทุกกระดับ ซึ่งโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิงที่ได้เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล ๑ - ๓ โดยเน้นการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในการน้อมนำเอาแนวพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ในเรื่องของการประหยัด มัธยัสถ์ รู้จักการวางแผนในการดำรงชีวิต ตอบสนองวิสัยทัศน์เทศบาลตำบลเวียงเทิงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาล ๔ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษาของแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑.๒ เส้นทางการพัฒนา

โรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง มีการดำเนินการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่และดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลเวียงเทิง ที่ต้องการให้มีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางและด้วยเป็นสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลในเขตพื้นที่ที่เป็นต้นทางของการจัดการขยะ ทำให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมธนาคารขยะและกิจกรรมออมทรัพย์ในโรงเรียนขึ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการจัดการขยะจากโรงเรียนสู่บ้านของตนเอง และการประหยัด มัธยัสถ์ อดออมในการใช้จ่าย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทางโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิงมีการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เข้าสู่หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ในเรื่องของการประหยัด มัธยัสถ์ รู้จักการวางแผนในการดำรงชีวิต ตอบสนองวิสัยทัศน์เทศบาลตำบลเวียงเทิง “เทศบาลตำบลเวียงเทิง เป็นเมืองน่าอยู่ คนมีสุข มีการเรียนรู้และพัฒนา บริหารจัดการก้าวหน้า รักษาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาล ๔ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษาของแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเกิดหลักสูตรของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิงที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน จึงได้เกิดกิจกรรมสวนสมุนไพรที่สวนครัวรั้วกินได้ขึ้น และมีการดำเนินงาน ๓ กิจกรรม มาจนถึงปัจจุบัน

๑.๓ กระบวนการดำเนินงาน

- ๑) ออกแบบ แนวทางการดำเนินงาน โดยการเชื่อมโยงศักยภาพในชุมชน
- ๒) ประชุมคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง
- ๓) เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๔) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับภาคเครือข่ายในการดำเนินการกิจกรรม
- ๕) โรงเรียนพอเพียง แบ่งออกเป็นกิจกรรมย่อย ๓ กิจกรรม ดังนี้

(๑) **กิจกรรมธนาคารขยะ** เกิดขึ้นจากนโยบายการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลเวียงเทิง ที่ต้องการให้มีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง และด้วยโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิงเป็นสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาลในเขตพื้นที่ที่เป็นต้นทางของการจัดการขยะ ทำให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมธนาคารขยะขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การจัดการคัดแยกขยะจากโรงเรียนสู่บ้านของตนเอง เป็นการปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักการจัดการคัดแยกขยะที่อยู่ในขอบเขตสำหรับเด็กอนุบาลที่สามารถจัดการได้ สอดคล้องกับนโยบายของเทศบาลในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการทำกิจกรรมของนักเรียน นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากการขายขยะ ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับโรงรับซื้อของเก่าบ้านต้า ตำบลต้า อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย เนื่องจากมีการให้ราคาขยะที่สูงกว่าที่อื่น ทำให้นักเรียนสามารถนำรายได้ที่ขายขยะได้มาฝากกับออมทรัพย์ในโรงเรียนที่นักเรียนเป็นสมาชิกอยู่ และมีการนำขยะจำพวกกล่องนมมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นสร้างคุณค่าให้กับขยะอีกทางหนึ่ง เช่น กระเป๋าสื่อ จานรองแก้ว ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาและต่อยอดงานขยะให้มีคุณค่ามากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากทางศูนย์การเรียนรู้ผู้สูงวัยในการให้ความรู้และกล่องนมร่วมด้วย

(๒) **กิจกรรมออมทรัพย์ในโรงเรียน** เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัด มัธยัสถ์ อดออมในการใช้จ่าย และอยู่ในความสามาถของเด็กนักเรียนที่จะสามารถทำได้ด้วยตนเองในขอบเขตที่มี โดยทางโรงเรียนได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับธนาคารออมสินสาขาเทิง ในการจัดเก็บเงินของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนในโรงเรียนสามารถนำเงินมาฝากไว้ได้ ซึ่งเงินที่นำมาฝากนั้นส่วนหนึ่งเป็นเงินที่นักเรียนเก็บเองและอีกส่วนหนึ่งเป็นเงินจากการขายขยะในกิจกรรมธนาคารขยะ โดยมีการดำเนินกิจกรรมตลอดทั้งปีศึกษา

(๓) **กิจกรรมสวนสมุนไพรที่สวนครัวรั้วกินได้** เป็นการใช้เวลาว่างในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์และสร้างสถานที่ในโรงเรียนให้กลายเป็นแหล่งประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนในโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ปลูกผักสวนครัวที่สามารถดูแลได้ตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งผักที่ได้จากการทำกิจกรรม

ส่วนหนึ่งนำไปให้โรงอาหารในการประกอบอาหารให้นักเรียนและอีกส่วนหนึ่งนักเรียนสามารถเก็บกลับบ้านและจำหน่ายเป็นรายได้ให้กับนักเรียนได้

๖) บูรณาการงานและกิจกรรมเข้ากับหลักสูตรของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล ตำบลเวียงเทิง ดังนี้

(๑) สาระการเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยที่ ๒๗ ผักผลไม้

หน่วยที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา

(๒) สาระการเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

หน่วยที่ ๓๘ ผู้นำพอเพียง

หน่วยที่ ๓๙ หนูน้อยตาวีเศษ

๗) เกิดความเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้อื่นที่ได้รับประโยชน์ร่วมกัน คือ แหล่งเรียนรู้ครอบครัวต้นแบบ เศรษฐกิจพอเพียง, แหล่งเรียนรู้อาชีพเสริมเพิ่มเติมรายได้, แหล่งเรียนรู้ตลาดสด ๓ ข. และแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร

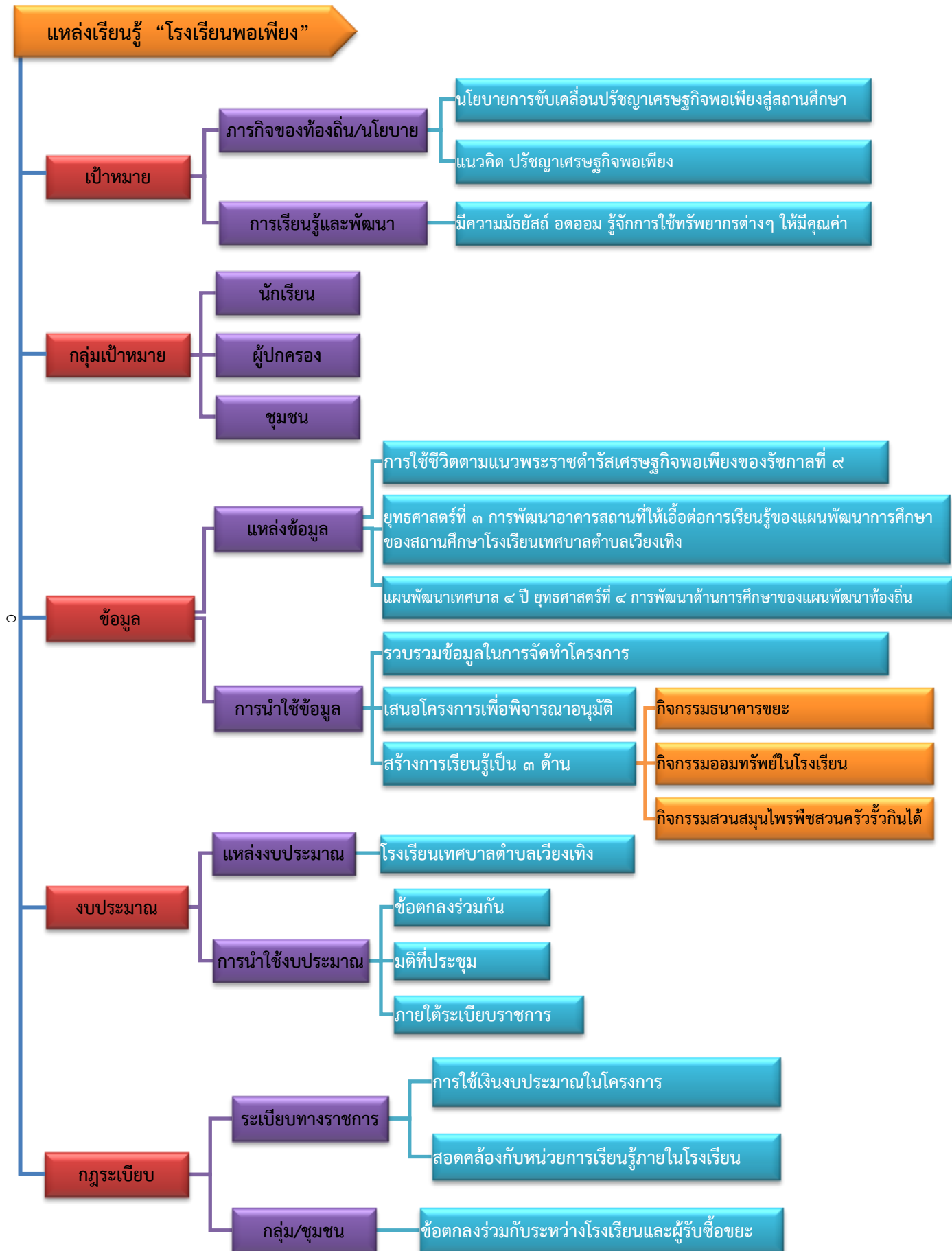
๑.๔ ผลที่เกิดขึ้น

เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง ได้เรียนรู้และทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ สามารถถ่ายทอดสู่ผู้ปกครอง และบ้านเรือนของตนเอง

๑.๕ การขยายผลการดำเนินงาน

คณะครูและนักเรียนสามารถบูรณาการกิจกรรมเชิงนโยบาย ร่วมกับเทศบาล ชุมชน และเป็นต้นแบบกับโรงเรียนและท้องถิ่นอื่นได้

๑.๖ Typology

ส่วนที่ ๒ กระบวนการเรียนรู้

๒.๑ ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

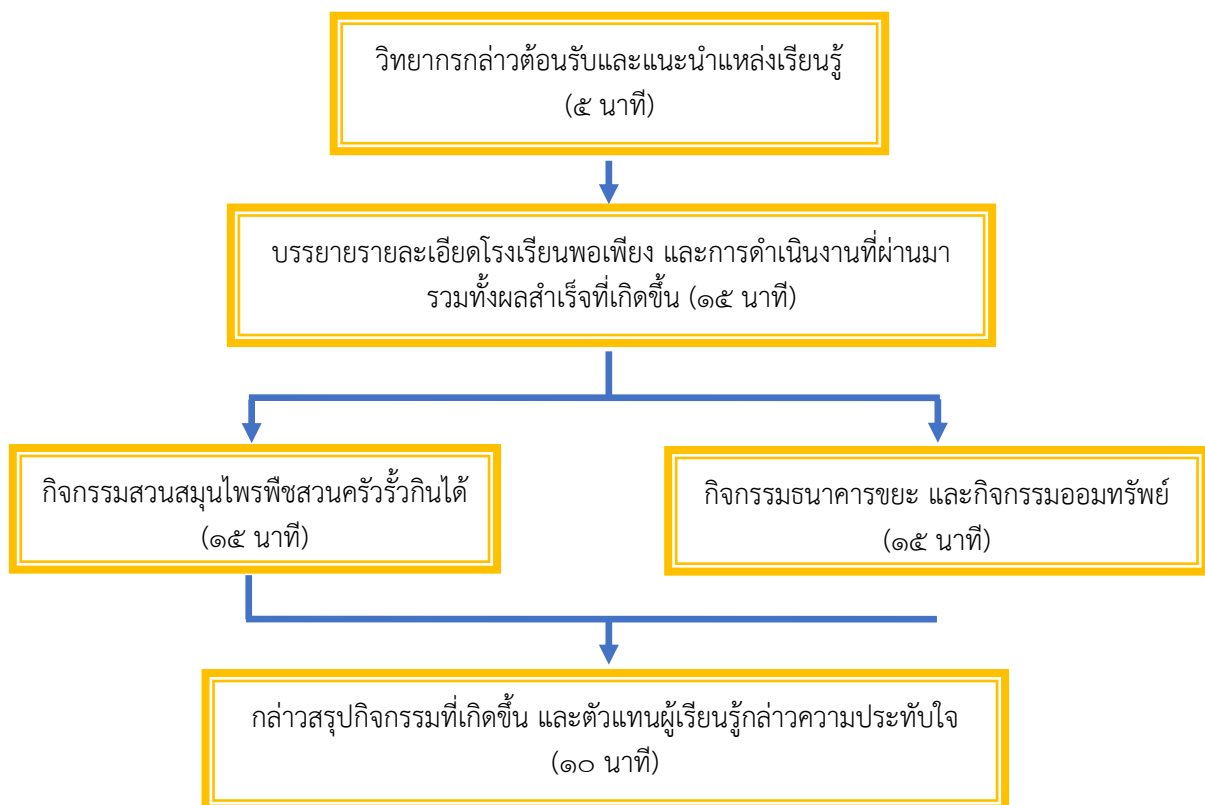
ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
๑. นางเทียมแข สีส้วระ	ผอ.โรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงเทิง	-
๒. นางประนอม มหาวงศ์นันท์	ครู	๐๘๖-๑๘๔๐๓๐๑
๓. น.ส. จันทรีจิรา สุธรรมแปง	ครู	-
๔. นางสาวปิยะกุล อินทยศ	ครู	-
๕. นางสาวนันผกา ยาวิชัย	นวก.ประจำแหล่ง	๐๙๙-๒๓๐๘๖๗๔

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับเด็กนักเรียนในระดับอนุบาล
- ๒) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมในโรงเรียน สามารถส่งต่อไปยังชุมชนได้

๒.๓ กิจกรรมการเรียนรู้ (เวลาที่ใช้ ๖๐ นาที)

การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนพอเพียง ดังนี้

๒.๔ สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้

- ๑) ผลงานของนักเรียนในกิจกรรมทั้ง ๓ กิจกรรม และพื้นที่การแสดงผลงาน
- ๒) ไมโครโฟน/เครื่องขยายเสียง
- ๓) Info/แผ่นพับ

๒.๕ กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสร้างการเรียนรู้ (ผู้เรียนจำนวน ๒๐ คน)

- ๑) ผู้บริหารหน่วยงาน/องค์กร เช่น นายก อบต./เทศบาล/ผอ. โรงเรียน
- ๒) ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน/แกนนำชุมชน/หน่วยงานภาครัฐ/สมาชิก อบต.
- ๓) ผู้สนใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ๔) เครือข่ายเทศบาลตำบลเวียงเทิง